

Fremføttelse og for den Velvilje, som det har mødt, ikke alene i Kommissionen, men ogsaa i det andet Ting, og som det lader til at skulle møde her. Det er jo en Morgen for, at det gaar en lys Fremtid i Møde. Det kan vel ogsaa nok siges, at vor Lovgivning om Udstyknng og Sammenlægning er meget forældet. Det er ogsaa ret vanskeligt med alle de Anordninger og Plakater, der foreligge, at komme til Rede i dette Udstyknngs- og Sammenlægningsværk. Det vil derfor sikkert blive hjulst med Glæde ude i den store Befolkning, naar alt desangaaende bliver samlet under et. Det er en Materie, som praktiske Landmænd have Forstand paa at løse, naar det er samlet under et; de behøve saa ikke ved enhver Lejlighed at søge juridisk Bistand. Som Regeringen forelagde Forslaget, var det en Forbedring fra den Kommissions Arbejde, hvoraf jeg havde den Ære at være Medlem. Og jeg vil ogsaa sige, at de i det andet Ting foretagne Forandringer ere Forbedringer, som jeg fuldt ud kan slutte mig til. Navnlig er der i § 2 indsat en Bestemmelse om Forholdet mellem Areal og Hartkorn, som er en ypperlig Ide, der bidrager til at gøre forståelig, hvad der skal forstås ved dette her med 1 eller 2 Tdr. Hartkorn. Naar man holdt sig strengt til Kommissionens Forslag om den boniterede Jord, var man ikke kommen til saa passende Bestemmelser, hvorimod denne Definition af Forholdet mellem Areal og Hartkorn tydeliggør Forholdet. Paa den anden Side er jeg glad over, at en Hovedparcel paa Sjælland efter Forslaget aldrig kan gaa ned under 2 Tdr. Hartkorn, hvad den heller ikke bør gøre, naar den skal præstere de fornødne Naturalydelsler. Det er et Fremskridt. Ogsaa i en anden Retning er det et Fremskridt, eftersom de samme Bestemmelser ikke kunne passe overfor Sjællands magre Egne og Dernes fede Jord. Her er der nu indsat en Definition, der gør det passende, enten det er daarlig eller god Jord. — Det er ligeledes heldigt, at Bestemmelsen om, at Pligthuse ikke maa forsvinde, er kommen ind. Jeg kan hufte ikke saa kort tilbage, den Gang blev der oprettet en Mængde Pligthuse; men de forsvandt det ene Aar efter det andet. Det er derfor godt, at dette Ord er kommet ind. Forslaget fører nu med sig, at Middelfstanden i vort Landbrug ikke kan forsvinde, hvad den kunde efter de bestaaende Love. — Det har min Sympati, at der findes disse Bestemmelser om Skelrettelser. Paa visse Egne har det stor Betydning, at Skelrettelser ere indførte her for det Tilfælde at der finder Udparcellering Sted af en Ejendom. Jeg kender store Byer paa Sjælland, hvor Gaards-

pladserne, hvor Gaardene have ligget, før de bleve flyttede ud, ere udstykkede Aar efter Aar i det uendelige, saa at det næsten ikke er muligt for Sodsæjerne, og endnu mindre for Landinspektorerne, naar de komme ud, at finde sig til Rette. Jeg har hørt en Landinspektør sige, at det var umuligt at gøre, uden at man begyndte at maale fra den ene Ende af Byen. Det er derfor af Betydning, naar der finder Udstyknng Sted, at Stellet kan konstateres med det samme, og at det sker paa en let Maade, blot ved at indfalde de tilstødende Grundejere. Ogsaa Bestemmelsen om Jordboniteringsmændene er en Forbedring, og det vil tillige gøre Udstyknng lidt billigere. Der er jo Forstel paa, om man har Jordboniteringsmænd i hver Kommune, eller man skal hente en Formand, maasse fra en anden Ende af Herredet, til at lede Forretningerne.

Jeg skal i det hele anbefale Loven paa det bedste. Den er navnlig et Fremskridt, fordi man her faar alle Bestemmelserne samlede under et, hvorved det bliver muligt for Lægmand at forstå det, fremsfor naar han skal slaa op paa saa mange Steder.

Spøisn: Da Tiden er temmelig langt fremrykket, skal jeg indskrænke mine Bemærkninger til Enkeltheder, uagtet jeg egentlig havde tænkt at ville tale noget udsørligt om denne Sag. Jeg skal navnlig holde mig til de enkelte Punkter, hvor jeg mener det var heldigt at foretage Forandringer.

I § 1 vilde jeg sætte Pris paa, om der blev indført en Bestemmelse om, at naar Retskrivere have modtaget Skødet til Tinglæsning, skulle de anmelde det for Sogneraadet og tillige anmelde det paa Amtstuen. Jeg ved, at det forsømmes, og Sogneraadene have Vanskelighed ved at holde Tingen rigtig, naar der er mange Udstyknninger. Man faar det tilsendt straks fra Matrikelkontoret; men der er der ingen Navne. Det retteste vilde være, om det blev Retskrivere, der sendte Efterretning om Skødes Tinglæsning til Sogneraadet og ligeledes til Amtstuen. Nu er det saaledes, at der er adskillige af den Slags Ting, som ikke bliver berigtigede paa Amtstuen, og som kunne henligge i flere Aar, fordi det er afhængigt af, om den private Ejer selv gør det. — Hvad den Bestemmelse angaar, som Folketinget har sat ind i § 2, anser jeg den for meget hensigtsmæssig; men man maa ikke lukke Øjet for, at det er en Skærpselse, at Grænserne ere blevene skarpe nu end før. Naar nemlig her staar, at Grænserne ere satte til 2 Tdr. Hartkorn og 15 Tdr. boniteret Jord og senere den lavere Grænse er sat til 1 1/2